

Hi! So-Cial ไฮโซ...เชี่ยล: เรื่องเล่าในรูปแบบกวีนิพนธ์

Hi! So-Cial: Poetic Narrative

ชฎารัตน์ สุนทรธรรม¹ เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล² และ อัจฉราภรณ์ จันทร์สว่าง³

Chadarat Soonthorntham, Saowanee Damrongrojsakul and Acharaporn Junsawang

Received: August 8, 2020

Revised: November 19, 2020

Accepted: November, 20, 2020

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาองค์ประกอบของเรื่องเล่าในกวีนิพนธ์ขนาดสั้น โดยศึกษาจากกวีนิพนธ์ Hi! So - Cial ไฮโซ...เชี่ยล ของ ขวัญข้าว ขวัญเรียมเอ๋ย ใช้องค์ความรู้ที่เรียกว่า “ศาสตร์แห่งเรื่องเล่า” ซึ่งหมายถึง ศาสตร์ที่ศึกษาตัวบทของเรื่องเล่า โดยใช้แนวคิดทฤษฎีองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นว่า กวีนิพนธ์ขนาดสั้นมีลักษณะเป็นเรื่องเล่าได้ ซึ่งแต่เดิมลักษณะของเรื่องเล่าจะปรากฏในกวีนิพนธ์ขนาดยาวและบันเทิงคดีร้อยแก้วประเภทเรื่องสั้นและนวนิยายเท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า กวีนิพนธ์ Hi! So - Cial ไฮโซ...เชี่ยล ถึงแม้จะเป็นกวีนิพนธ์ขนาดสั้น แต่ก็มีลักษณะเป็นเรื่องเล่า เพราะมีองค์ประกอบของการเล่าเรื่องครบถ้วน ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก แนวคิด และมุมมองในการเล่าเรื่อง กวีใช้กลวิธีการเล่าเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ในอดีตเชื่อมโยงกับปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวคิดหลัก 2 แนวคิด คือ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเป็นสมัยใหม่ และ ความหลงจากสื่อโซเชียล

คำสำคัญ: เรื่องเล่า กวีนิพนธ์ ศาสตร์แห่งเรื่องเล่า

Abstract

The objective of this article was to study, by components of a short poetry, entitled Hi! So - Cial by Khwankhaw Khwanriam-Aoey, using the knowledge called “narratology,” the science of studying narrative text. The theory of narratology was used in the analysis in order to show that a short poetry can be narrative. Narrative once appeared only in a long poetry and prose such as short stories and novels. The study

¹ ชฎารัตน์ สุนทรธรรม อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ email: chadarat2010@gmail.com

² เสาวนีย์ ดำรงโรจน์สกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ email: nana_n1@hotmail.com

³ อัจฉราภรณ์ จันทร์สว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ email: acharapon_j@payap.ac.th

showed that even though the poetry, Hi! So - Cial, is a short poetry, it comprises all elements of narrative text including plot, character, setting, theme, and points of view. The narrative theory used by the poet associates past and present events in order to present two main concepts: changes caused by modernization and illusions caused by social media.

Keywords: Narrative, Short poetry, Narratology

บทนำ

การเล่าเรื่อง (Narration) เป็นกระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นพร้อมสังคมมนุษย์ การเล่าเรื่องเป็นธรรมชาติของมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่า สังคมใดมีภาษา สังคมนั้นต้องมีการเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องเริ่มแรกจะเป็นการเล่าหรืออธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว เล่าสาเหตุของการเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางธรรมชาติ บอกเล่าความเป็นไปของสังคม หรือเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งกระบวนการสื่อสารลักษณะนี้ต้องอาศัยการเล่าเรื่อง (Storytelling) และเรื่องเล่า (Narrative) แทบทั้งสิ้น

สำหรับงานวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่า ขอบเขตของเรื่องเล่าแต่เดิมถูกจำกัดเฉพาะในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี (Fiction) ประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย และร้อยกรองขนาดยาว แต่ปัจจุบันขอบเขตของการศึกษาเรื่องเล่าได้ขยายไปสู่ตัวบทประเภทอื่นที่เรียกว่า Non - fiction เช่น ข่าว สารคดี และงานเขียนประเภทอื่น รวมทั้งภาพยนตร์ เป็นต้น (นพพร ประชากุล, 2552, น. 331) จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่า มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในงานเขียนประเภท เรื่องสั้น นวนิยาย ร้อยกรองขนาดยาว และภาพยนตร์ เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ การเล่าเรื่องในร้อยกรองขนาดสั้น

กวีนิพนธ์ เรื่อง HI ! So-cial ไฮโซ...เชยล รวมกวีนิพนธ์ ของ ขวัญข้าว ขวัญเรียมเอย เป็นหนังสือรวมบทกวีจำนวน 40 เรื่อง เป็นกวีนิพนธ์ 1 ใน 8 เล่ม ที่เข้ารอบสุดท้ายรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปี พ.ศ. 2562 และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง ประเภทกวีนิพนธ์รางวัลเชว่นบุ๊ค อวอร์ด ประจำปี 2563 ลักษณะเด่นของกวีนิพนธ์เรื่อง HI! So - cial ไฮโซ...เชยล เป็นกวีนิพนธ์ขนาดสั้น แต่ละเรื่องมีความยาวเพียง 4 – 10 บท แต่กวีสามารถร้อยเรียงเรื่องราวในลักษณะของเรื่องเล่าได้อย่างกระชับ ซึ่งปกติกวีนิพนธ์โดยทั่วไปจะมีขนาดยาวมากกว่า 4 บท เป็นกวีนิพนธ์ที่พรรณนาอารมณ์ความรู้สึก หรือเป็นกวีนิพนธ์แห่งความคิด ไม่มีลักษณะเป็นเรื่องเล่า นอกจากนี้เนื้อหาของกวีนิพนธ์เล่มนี้ กวีได้ร้อยเรียงเรื่องราวอย่างมีเอกภาพ เพื่อมุ่งเสนอแนวคิดหลักที่ทำให้ผู้อ่านรู้เท่าทัน และยอมรับความเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นเรื่องร่วมสมัยในสังคมปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนบทความจึงเลือกกวีนิพนธ์เล่มนี้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องเล่าในกวีนิพนธ์ขนาดสั้น

ความหมายของเรื่องเล่า

เรื่องเล่า (Narrative) คือ การนำเสนอเหตุการณ์ชุดหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์เริ่มต้นจนถึงสถานการณ์ตอนจบ เป็นวิธีการส่งสารที่มีโครงสร้างและองค์ประกอบที่ชัดเจน ดังที่ สายวรุณ น้อยนิมิตร (2541, น. 210) กล่าวว่า การเล่าเรื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องเล่า กล่าวคือ เป็นกลวิธีการถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ของผู้เขียน ได้แก่ การสร้างโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร การใช้บทสนทนา การบรรยายความคิดของตัวละคร อาจมีการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายที่ซับซ้อนในเรื่อง

แนวความคิดดั้งเดิมเกี่ยวกับเรื่องเล่าหรือการศึกษาเรื่องเล่าในอดีต มองว่า เรื่องเล่าเป็นการลอกเลียนความเป็นจริง แสดงแทนความเป็นจริง เป็น Imitation ของ Reality (นพพร ประชากุล, 2552, น. 332) หรือเป็นเงาสะท้อนในกระจกของโลกจริง (Real world) องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องเล่า ล้วนมีจุดมุ่งหมายเพื่อบอกเล่าความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม แต่อย่างไรก็ตาม มุมมองร่วมสมัยมองว่าเรื่องเล่าไม่ได้เป็นสิ่งสะท้อนโลกของความเป็นจริง หากแต่เป็นกลวิธีในการประกอบสร้าง (Construction) หมายถึง การประมวลข้อมูล ชุดความคิด ตามกรอบประสบการณ์และการรับรู้ของผู้ส่งสาร โดยมีเจตจำนงให้เกิดความหมายหนึ่งไปยังผู้รับสาร ซึ่งหลักการประกอบสร้าง จะเป็นไปตามตรรกะหรือความเป็นเหตุเป็นผลภายในตัวของเรื่องเล่า ไม่ใช่ตรรกะที่มาจากอิทธิพลของสังคมภายนอก จะให้ความสำคัญกับสิ่งที่เรียกว่า Construction ของเรื่องเล่า มากกว่ามองว่าสะท้อนความเป็นจริงอย่างไร การศึกษาตรรกะภายในตัวเรื่องเล่า ก็คือ การศึกษาทฤษฎีองค์ประกอบเรื่องเล่า ซึ่งได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ความขัดแย้ง แก่นความคิด ฉาก มุมมองในการเล่าเรื่อง วิธีการเล่าเรื่อง และสัญลักษณ์พิเศษ ซึ่งสัญลักษณ์พิเศษในงานวรรณกรรม หมายถึง การใช้ภาษา

ความหมายของกวีนิพนธ์

ชลธิรา สัตยาวัฒนา (2530, น. 3) ได้ให้ความหมายของกวีนิพนธ์ไว้ว่า กวีนิพนธ์ (Poetry) หมายถึง บทประพันธ์ที่แต่งขึ้นอย่างมีศิลปะ และมีคุณสมบัติเป็นสื่อกลางความเข้าใจ (Communication) ระหว่างผู้แต่งกับผู้อ่าน และอธิบายเพิ่มเติมว่า ศิลปะในกวีนิพนธ์ หมายถึง การสร้างสรรค์ความงามขึ้นด้วยตัวอักษร เสียง จังหวะ ลำนำ หรือถ้อยคำ เป็นสัญลักษณ์แทนบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการมองเห็นภาพ และเกิดความรู้สึกคล้อยตาม ตามที่ผู้แต่งมุ่งหมาย ส่วนการเป็นสื่อกลางระหว่างผู้แต่งกับผู้อ่าน หมายถึง การแต่งกวีนิพนธ์ไม่เป็นเพียงการแสดงออกเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้แต่งเท่านั้น แต่ต้องพยายามหากวิธีต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านมีความเข้าใจหรือมีความรู้สึกนึกคิดร่วมกับกวีด้วย

สุจิตรา จงสถิตยวัฒนา (2541, น. 21) กล่าวว่า กวีนิพนธ์ หมายถึง คำประพันธ์ที่กวีเรียบเรียงเพื่อใช้แสดงความคิด ความเข้าใจอันลึกซึ้ง ซึ่งเกิดจากจินตนาการที่เกี่ยวกับโลกมนุษย์และความสัมพันธ์ระหว่างโลกกับมนุษย์ ด้วยรูปแบบ การลำดับความ และภาษาวรรณศิลป์ ก่อให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงมน จิตรจันทน์ (2543, น. 5) ที่ได้กล่าวว่า กวีนิพนธ์เป็นงานสร้างสรรค์แขนงหนึ่งของวรรณคดีที่มีความเข้มข้นทางด้านอารมณ์มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับงานวรรณศิลป์ประเภทอื่น

สรุปความหมายของกวีนิพนธ์ได้ว่า กวีนิพนธ์ หมายถึง งานเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองที่มีการเรียบเรียงถ้อยคำอย่างประณีตบรรจง ไพเราะด้วยรสภาษา ก่อให้เกิดจินตนาการ และมีเนื้อหาที่เป็นประสบการณ์ร่วมระหว่างกวีและผู้อ่าน

กระบวนการทัศนในการศึกษาเรื่องเล่า

กระบวนการศึกษาเรื่องเล่าในปัจจุบัน ใช้องค์ความรู้ที่เรียกว่า “ศาสตร์แห่งเรื่องเล่า” (Narratology) ซึ่งหมายถึง ศาสตร์ที่ศึกษาตัวบทของเรื่องเล่า (Narrative) โดยศาสตร์แห่งเรื่องเล่าเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศนในการศึกษาเรื่องเล่า ซึ่งนอกจากการเปลี่ยนนิยามของเรื่องเล่าที่ไม่ได้มองว่าเรื่องเล่าเป็นกระเจกเงาสะทอนสังคม แต่เรื่องเล่ามีการประกอบสร้างตามตรรกะภายในตัวบทดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของเรื่องเล่าก็เปลี่ยนไปด้วย จากเดิมที่เรื่องเล่าถูกมองว่าจำกัดตัวอยู่เฉพาะในวรรณกรรมที่เป็นเรื่องสมมติ (Fiction) เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ปัจจุบันขอบเขตของการศึกษาเรื่องเล่า ได้ขยายไปสู่ตัวบทประเภทอื่นที่เรียกว่า Non – Fiction เช่น ข่าว สารคดี และงานเขียนประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยเปลี่ยนจุดเน้นเป้าหมายของการศึกษาเรื่องเล่า แต่เดิมที่เน้นเรื่องความซาบซึ้งหรือสุนทรียะ มาเน้นที่ความเข้าใจ (Understanding) เป็นหลัก (นพพร ประชากุล, 2552, น. 331 – 332)

การศึกษาเรื่องเล่าในกระบวนการทัศนแบบใหม่จะมี 2 ระดับ คือ ในระดับเนื้อความหรือตัวบท (text) ที่ปรากฏ และระดับเนื้อเรื่อง (Story) หรือระดับโครงสร้าง ซึ่งสามารถวิเคราะห์แยกจากกันได้ ในบทความนี้ จะเป็นการวิเคราะห์กวีนิพนธ์เรื่อง HI! So - cial ไฮโซ...เซียล เฉพาะในระดับเนื้อความ หรือตัวบท ซึ่งหมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ คือ เนื้อความที่รับรู้ได้ด้วยตา เป็นรูปธรรมตามที่ปรากฏจริง ๆ โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบของเรื่องเล่า เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะของการเล่าเรื่องในกวีนิพนธ์ขนาดสั้น

ส่วนการวิเคราะห์ระดับเนื้อเรื่อง หมายถึง การศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ของเรื่องเล่าว่า ความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ ในเรื่องเล่าเกิดขึ้นมาอย่างไร และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เป็นวิธีการศึกษาแบบโครงสร้างนิยม ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการศึกษาองค์ประกอบของเรื่องเล่า จึงไม่ได้มีการศึกษาวิเคราะห์ในส่วนนี้

ทฤษฎีองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง

การศึกษาวិเคราะห์การเล่าเรื่องในกวีนิพนธ์ขนาดสั้น เป็นการวิเคราะห์เนื้อความหรือวิเคราะห์ตรรกะภายในของตัวบท โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง (สรุปจาก ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539, น. 157 – 158) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **โครงเรื่อง (Plot)** เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและเป็นพื้นฐานของเรื่องเล่า เน้นการลำดับเหตุการณ์และสถานการณ์ในเรื่อง และการเผชิญหน้าของตัวละครกับเหตุการณ์ต่าง ๆ หัวใจสำคัญที่สุดของโครงเรื่อง คือ การสร้างข้อขัดแย้งหรืออุปสรรคให้ตัวละคร

2. **ตัวละคร (Character)** คือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง อาจเป็นคน สัตว์หรือวัตถุสิ่งของก็ได้

3. **แก่นเรื่อง (Theme)** คือ ความคิดอันเป็นศูนย์กลางของเรื่อง ซึ่งมักจะเป็นข้อคิดหรือแสดงให้เห็นสัจธรรมบางประการเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์

4. **ฉากและสถานที่(Setting)** เป็นการเสนอสิ่งที่เป็นรูปธรรมซึ่งโดยทั่วไปหมายถึง สิ่งแวดล้อมของตัวละครในเรื่อง มีสิ่งแวดล้อมที่เป็นกายภาพ เช่น สถานที่ ธรรมชาติ เวลา สิ่งประดิษฐ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางด้านจิตใจของตัวละคร

5. **มุมมอง (Point of View)** คือ กลวิธีในการเล่าเรื่อง อาจใช้มุมมองของผู้เล่าเรื่องที่ไมปรากฏในเรื่อง การใช้มุมมองต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายในการแต่ง

การศึกษาวិเคราะห์การเล่าเรื่องในกวีนิพนธ์ขนาดสั้น

การวิเคราะห์องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในบทความนี้ ไม่ได้วิเคราะห์ไปตามลำดับขององค์ประกอบตามที่ได้อ้างไว้ในทฤษฎีข้างต้น แต่จะวิเคราะห์แนวคิดเป็นลำดับสุดท้าย เพื่อแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบอื่น ๆ ของเรื่องเล่าในกวีนิพนธ์เล่มนี้ มุ่งสื่อแนวคิดหลัก 2 ประการ คือ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเป็นสมัยใหม่ และความลงจากสื่อโซเชียล ซึ่งเป็นแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

การศึกษาวิเคราะห์การเล่าเรื่องในกวีนิพนธ์เรื่อง HI! So – Cial ไฮโซ...เชยล ตามแนวทฤษฎีองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง มีดังต่อไปนี้

1. **โครงเรื่อง (Plot)** คือการจัดลำดับเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง สิ่งสำคัญมากในโครงเรื่อง คือ ความขัดแย้ง ซึ่งเกิดระหว่างการผูกปมที่จะนำไปสู่จุดสุดยอด ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมี 2 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งภายนอก ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับชะตากรรม ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคมหรือสภาพแวดล้อม และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ส่วนความขัดแย้งภายในเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร (สรณัฐ ไตลังคะ, 2560, น. 22)

กวีนิพนธ์เรื่อง HI! So – Cial ไฮโซ...เชยล เป็นกวีนิพนธ์ขนาดสั้นจำนวน 40 เรื่อง ทุกเรื่อง กวีวางโครงเรื่องไว้เป็นระบบ เหตุการณ์ในแต่ละเรื่องจะมีการลำดับเหตุการณ์ตามเวลาที่เกิด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องจำนวนคำตามฉันทลักษณ์และความยาวของกวีนิพนธ์ ทำให้ต้องใช้เวลาในการเล่าเรื่องแบบการเล่าย่อ สรณัฐ ไตลังคะ (2560, น. 29) อธิบายว่า การเล่าย่อ (Summary) คือ การที่ผู้เขียนอาจย่อเรื่องที่เกิดขึ้นกับตัวละครในระยเวลานานับสิบปีในย่อหน้าเดียว คือ บทแรก ๆ ของกวีนิพนธ์จะเป็นการเล่าเหตุการณ์ในอดีต และข้ามเวลาเป็นปัจจุบันในบทต่อ ๆ ไป เพื่อให้สามารถสื่อแนวคิดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว โดยกวีเลือกใช้คำที่แสดงการเปลี่ยนผ่านจากอดีตสู่ปัจจุบันเช่น

“ล้อเกวียนเวียนหมุนจนเติบโตใหญ่” (เรื่องเพาะ) หรือ

“ยุคนั้นความลับปิดมิดชิด ยุคนี้ความคิดเปิดเผยนัก” (เรื่องดอกกรัก) หรือ

“สายน้ำไหลไปไม่หวนกลับ น้ำใจหายลับกับโลกเก่า

โลกใหม่ไวไฟได้รู้ร่ำ ยิ่งเร็วยิ่งเหงา ยิ่งเศร้าใจ” (เรื่อง โคลน) เป็นต้น

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร มีทั้งความขัดแย้งภายนอก และความขัดแย้งภายใน มีรายละเอียดดังนี้

- ความขัดแย้งภายนอก

ความขัดแย้งภายนอก ที่เป็นการขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคม เช่น เรื่อง “ดาว” ตัวละครจากบ้านในชนบท เข้ามาทำงานในเมืองหลวง เขาต้องอดทนต่อสู้กับความยากลำบากในสังคมเมือง ทำงานเพื่อหาเงินส่งไปให้ครอบครัวที่อยู่ข้างหลัง

“...ดึกตื่นดวงดาวคงหนาวหนัก สายฝนทะเลาะไปตามเรื่อง

แม่โทรมาว่า “แม่ผิดเคือง” เดินเครื่องสูดต่อเติมบ้านเรา”

นอกจากนี้ ยังมีความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร เช่น ความขัดแย้งระหว่างตัวละครที่มีความคิดต่างกันทางการเมือง และโจมตีซึ่งกันและกันในโลกโซเชียล เช่น เรื่อง “กระดาศ”

“...ใจติดอาวุธไว้ห้าหั้น ฟาดฟันวาตะระยะไกล

เพชบุรีกระหน่ำหน้าออนไลน์ รับใช้การเมืองคนละพรรค...”

เรื่อง “ขยะ”

“...เพื่อนสื่่นี้เพื่อนสื่อนั้นแข่งกันด่า ทั้งควาย..หมาสารพัดหยาบไปไหน

ที่รวมกลุ่มเหมือนรู้จักเหมือนรู้จัก รวมกลุ่มได้เพราะไม่ชอบเหมือนเหมือนกัน”

- ความขัดแย้งภายใน

ความขัดแย้งภายใน หมายถึง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในใจของตัวละคร เช่น เรื่อง “ดำ” เป็นเรื่องของตัวละครที่ถูกด่าทอผ่านโลกโซเชียล เมื่อตัวละครได้เห็นคำด่าที่ส่งมาถึง ใจหนึ่งก็โกรธ แต่อีกใจหนึ่งก็คิดว่าป็นธรรมดาของมนุษย์ที่ยังมีกิเลส เธอจึงพิมพ์ขอบคุณทุกคนในคำด่าทอนั้น

“เธอตัดพ้อ “อยู่ดีดีก็โดนด่า” เธอรู้ว่าคนด่ากันไม่จบสิ้น

ธรรมดาของสัตว์โลกทั่วแผ่นดิน เธอหาชินก่อนพิมพ์คำตามสบาย

แล้วโพสต์ตอบขอบคุณพระคุณทุกคำด่า ที่ทำให้ได้รู้ค่าแห่งความหมาย

เขียนขอบคุณแฟนคลับทั้งหลาย และสุดท้ายปิดเฟสหนีคำด่านั้น”

โครงเรื่องในกวีนิพนธ์เรื่อง HI! So – Cial ไฮโซ...เซี่ยล กวีใช้กลวิธีการจัดลำดับเหตุการณ์ตามเวลา จากอดีตมาปัจจุบัน และมีการสร้างข้อขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละคร ซึ่งกลวิธีนี้จะช่วยเสริมแนวคิดหรือแก่นของเรื่องให้มีความชัดเจนขึ้น

2. ตัวละคร (Character) ตัวละครในเรื่องเล่า จะหมายถึง ตัวดำเนินเรื่อง มีบทบาทในเรื่อง พฤติกรรมหรือคำพูดที่แสดงออก จะบ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของตัวละครได้ ลักษณะของตัวละครในกวีนิพนธ์เรื่อง HI! So – Cial ไฮโซ...เซี่ยล มี 5 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

2.1 ตัวละครส่วนมากจะเป็นเด็กในชนบท กวีไม่ได้ระบุชื่อตัวละคร แต่จะใช้คำแทนชื่อ เช่น ใช้คำว่า “เด็กน้อย” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “รู้” “ดาว” “ดอกกรัก” “ดารา” “เพาะ” ใช้คำว่า “หนู” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “หมอน” ใช้คำว่า “เด็กเด็ก” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “ดี” ใช้คำว่า “ฉัน” “เขา” “เธอ” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “กระดาศ” “ดำ”

นอกจากนี้ จะมีตัวละครที่เป็น “นักเรียน” “ครู” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “ศิลปิน” “เรียน” “ขอลัก” “พาน” “ขยะ” ตัวละครที่เป็น “เด็กวัด” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “ล้อมผ้า” ตัวละครที่เป็นผู้สูงวัยในกวีนิพนธ์เรื่อง

“ผู้สูงวัย” ตัวละครที่เป็น “นักร้อง” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “เพลง” ตัวละครที่เป็น “กวี” ในกวีนิพนธ์เรื่อง “กวีของฟ้า” เป็นต้น นอกจากนี้ กวีนิพนธ์บางเรื่องจะละคำแทนชื่อตัวละครไว้

การที่กวีไม่ระบุชื่อของตัวละคร การละชื่อตัวละคร หรือการใช้สถานะของตัวละครเป็นผู้ดำเนินเรื่องเพื่อเล่าเหตุการณ์ความเป็นไปของตัวละคร เป็นความตั้งใจของกวีที่ต้องการชี้ให้เห็นว่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้กับคนทั่วไปในสังคม

2.2 ตัวละครเปลี่ยนผ่านชีวิตจากโลกเก่าหรือโลกในวัยเยาว์ สู่วิถีในโลกใหม่หรือโลกปัจจุบัน มีชีวิตอยู่ท่ามกลางอิทธิพลของโซเชียลมีเดีย ความสดใส ความใสซื่อ และสัมพันธ์ภาพที่แนบแน่นในวัยเยาว์ ถูกสังคมหล่อหลอมให้แต่ละคนมีความคิด การดำเนินชีวิตหรือพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เกิดความคิดต่าง เกิดการปะทะกันทางความคิด มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก แสดงออกโดยใช้สื่อโซเชียลเป็นเครื่องมือโจมตี เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “กระดาศ” เปิดเรื่องในวัยเด็ก ตัวละคร คือ ฉัน เธอ เขา เล่นพับกระดาศ ฉันพับเรือ เธอพับดาว ส่วนเขาพับจรวด เขายังชิปนาวุจรมเรือและทำลายดวงดาวแตกกระจาย โลกวัยเด็กเล่นจบก็แยกย้ายกันกลับบ้าน ไม่มีเรื่องโกรธแค้นเคืองใจกัน ตัดภาพมาปัจจุบัน ฉัน เธอ และเขา เติบโตขึ้น ประสบการณ์ชีวิตหล่อหลอมให้แต่ละคนมีความคิดเป็นของตัวเอง เกิดความคิดต่าง โดยเฉพาะความคิดทางการเมือง

“.....	
สามเกลอเติบโตใหญ่โตชนชั้น	นับวันแตกคอเกินต่อใจ
ใจติดอาวุธไว้ห้าหัน	ฟาดฟันวาทะระยะไกล
เฟซบุ๊กกระหน่ำหน้าออนไลน์	รับใช้การเมืองคนละพรรค”

พวกเขาไม่ได้ปะทะกันต่อหน้า แต่ใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือโจมตีซึ่งกันและกัน ความผิดหวังอาจบานปลายจนทำลายสัมพันธ์ภาพที่เคยมีต่อกัน แต่เรื่องอาจจะคลี่คลายเพราะ “ฉัน” เพื่อนสนิทเพื่อนว่า

“ออนไลน์แล้วออฟไลน์ใหม่เพื่อนรัก ปิดจ้อร้อนนักรบไปพับดาว”

กวีนิพนธ์เรื่อง “ชยะ” เด็กผู้หญิงคนหนึ่งได้รับเลือกเป็นประธานนักเรียน หลังเลือกตั้ง มิตรภาพของคู่แข่งในการเลือกตั้งยังคงงดงาม เธอชักชวนนักเรียนในโรงเรียนทำประโยชน์ให้โรงเรียน ไม่เว้นแม้แต่การเก็บขยะ เมื่อเธอเติบโตขึ้น มีเพื่อนมากมายในโลกโซเชียล มีการแบ่งสีแบ่งพวก โจมตีกันด้วยถ้อยคำหยาบคายผ่านสื่อโซเชียล เธอคิดว่าความแตกแยกจะสามารถประสานได้ ด้วยการให้ทุกคนคิดถึงส่วนรวม

“ถึงคิดต่างถึงชอบต่างยังแบ่งปัน ถึงชยะใบนั้นหมั่นดูแล”

กวีนิพนธ์เรื่อง “เฟรนด์ชิพ” สมุดเฟรนด์ชิพในวัยเด็กบรรจุถ้อยคำที่แสดงถึงมิตรภาพที่ดีต่อกัน ข้อความในสมุดเฟรนด์ชิพ บอกเล่าอย่างจริงใจว่า ชอบหรือไม่ชอบอะไร มีการแลกเปลี่ยนที่อยู่เพื่อสายสัมพันธ์จะไม่ห่างหาย ความขัดแย้งเกิดเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น โลกใหม่มีเฟซบุ๊กเป็นเฟรนด์ชิพ มีเพื่อนมากมาย แต่กลับพบว่ามีการเปิดใจว่าใครชอบผู้นำ “สี” ใด ถ้าเป็นฝ่ายตรงข้าม เพื่อนถึงกับอันเฟรนด์หรือบล็อก แม้แต่คนที่อยู่ในบ้านเดียวกันเป็นสามีมักรยา ถ้าความคิดต่างชั่วกัณธันเฟรนด์กันได้ สายสัมพันธ์ฉันสามีมักรยาช่วยไม่ได้

“ใครคนหนึ่งคิดถึงเพื่อนชั้นประถม	ขณะลูกดูดนมนอนเคียงข้าง
มือเลื่อนจอ ใจก็เจ็บ เสียใจพลาจ	สามีสู้ต่างเพ่งอันเฟรนด์

กวีนิพนธ์เรื่อง “ดี” มีลักษณะคล้ายกัน คือ ตัวละครเป็นเพื่อนเล่นกันในวัยเยาว์ เล่นต่อสู้โดยใช้กำลัง จากสู้เล่น ๆ กลายเป็นสู้จริง เจ็บจริงตามประสาเด็ก แต่เมื่อเลิกเล่น ก็เป็นเพื่อนกันเหมือนเดิม ในโลกแห่งความเป็นจริง ชีวิตมีแต่เรื่องต้องต่อสู้ คู่ต่อสู้หรือศัตรูอาจไม่ใช่เพื่อนในวัยเด็กที่เติบโตขึ้น แต่คู่ต่อสู้ คือ ใจตัวเอง ทางที่จะยุติปัญหาทุกอย่าง คือ ต้องชนะใจตนเอง เพื่อไม่ให้เรื่องบานปลาย หรือเพื่อกันตัวเองออกห่างจะได้ไม่ตกอยู่ในวังวนของการใส่ร้ายป้ายสีต่อกัน

“นั่นใครอะไรกันสนั่นจอ

คำทอคำยาวอย่างสับสน

นักเลงคีย์บอร์ดคำ เต็มด่าบด

สุดทนออฟไลน์ไปซ่อมมวย”

2.3 ตัวละครตกเป็นเหยื่อของสื่อออนไลน์ ผู้คนในโลกปัจจุบันอยู่ในยุคการสื่อสารไร้พรมแดน เป็นสังคมยุคดิจิทัล การบริโภคข้อมูลจากสื่อของผู้คนได้เปลี่ยนไป โดยส่วนใหญ่มีแนวโน้มใช้สื่อออนไลน์มากขึ้น ซึ่งสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้จากปลายนิ้ว สื่อโฆษณาออนไลน์เป็นช่องทางหนึ่งที่ผู้ขายสินค้าหาเทคนิคทำการตลาดแบบใหม่ ๆ ที่สามารถดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาซื้อสินค้า ผู้ตกเป็นเหยื่อ คือ ผู้บริโภคที่ใช้สื่อออนไลน์นั่นเอง เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “หมอน” ตัวละครตกเป็นเหยื่อโฆษณาของการโฆษณาแบบใหม่ นักโฆษณาใช้วิธีกระตุ้นให้ผู้บริโภครีบสั่งซื้อสินค้า เช่น ให้โทรเข้ามาตอนนี้จะได้ของแถม ส่วนลด

“.....

ใบเดียวราคาใบเป็นพัน

.....

ซื้อคู่กันลดแล้วเหลือเก๋าร้อย

โทรมาตอนนี้มีของแถม

ปลอกหมอนสีแจ่มแถมไม่บอย

เพียงเก้าสิบเก้าท่านแรก, เร็วมีน้อย!

อย่าปล่อยของดีให้หลุดมือ

.....

.....

แม่บ้านผ่านตึกนิกายากซื้อ

หมอนตราสะตือมาใช้ดู”

กวีนิพนธ์เรื่อง “ใบไม้” เด็ก ๆ สมมติใบไม้เป็นเงิน เด็ดมาใช้แทนเงินได้มากเท่าที่ต้องการ ใช้ซื้อขายสินค้า เมื่อพวกเขาเติบโตใหญ่ทุกคนแสวงหาเงินให้ได้มากที่สุด เงินของพวกเขาใช้ไปกับการซื้อของออนไลน์ เป็นสังคมที่ไม่ต้องใช้เงินสด เพียงแต่มีเงินในบัญชีก็สามารถกดปุ่มโอนเงินได้สะดวกสบาย พวกเขาใช้เงินเพลิน เหมือนใช้ใบไม้เหมือนเล่นซื้อขายของในวัยเด็ก แต่ที่แตกต่างกัน คือ เงินสมมติในวัยเด็กใช้เท่าไรก็ไม่หมด แต่ขณะนี้ เงินในบัญชีของพวกเขาติดลบแล้ว

“เคยจับใบไม้มานานแล้ว

กดปุ่มจ่อแก้วโอนเร็วรี

คิดถึงใบไม้ที่ไม่มี

ตอนนี้ตัวเลขติดลบแล้ว”

นอกจากตัวละครจะตกเป็นเหยื่อโฆษณาจากสื่อออนไลน์แล้ว การตกเป็นเหยื่ออีกลักษณะหนึ่ง คือ ตกเป็นเหยื่อของความเชื่อที่สื่อผ่านโลกออนไลน์ เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “แปลก” แม่ควายออกลูกเป็นควายสามขา ลืมตาดูโลกไม่นาน ลูกควายก็ตาย โลกโซเชียลช่วยแพร่กระจายข่าว ชาวบ้านเห็นเป็นเรื่องอัศจรรย์ ต่างพากันมาราบไหวบูชา ขอเลขเด็ด

“โซเชียลเหี้ยวแชร์แห่แห่นโลภ

ออนไลน์แล้วออฟไลน์แห่ไปหา

เหมารถตู้ไปดูกันให้เต็มตา

เพื่อว่า...จวดนี้จะมีบุญ”

2.4 ตัวละครใช้สื่อออนไลน์เพื่อหาผลประโยชน์ นอกจากตัวละครจะตกเป็นเหยื่อออนไลน์แล้ว ในทางกลับกัน ตัวละครบางตัวจะใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือฉกฉวยผลประโยชน์ใส่ตัว เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “ตัดต่อ” เป็นเรื่องของชายคนหนึ่งเรียนทางด้านเกษตรแต่ได้คะแนนสูงสุดในวิชา คอมพิวเตอร์ กวีเปรียบเทียบวิธีการตัดต่อกิ่งไม้สองกิ่งนำมาทาบกิ่งกัน เพื่อให้ได้ไม้พันธุ์ใหม่ ได้ไม้พันธุ์ดี แข็งแรง และราคาสูงกว่าเดิม กับการรับจ้างตัดต่อเรื่องราวสร้างข่าวเท็จ การตัดต่อภาพ ตัดต่อคลิปเพื่อมุ่ง ทำร้ายคนอื่น หนทางแก้ไขปัญหา คือ การเตือนสติให้ใช้ชีวิตในทางสร้างสรรค์มากกว่าทำลายสังคม

“ไปทาบกิ่งพันธุ์ไม้ใหม่เพื่อน	ให้พันธุ์ไม้ยืนต้นผืนวันก่อน
เราตัดต่อเพื่อสร้างสรรค์ใจอาทร	เปลี่ยนโลกร้อนให้ร่มเย็นใช้เล่นไฟ”

กวีนิพนธ์เรื่อง “ไอโซ” เป็นเรื่องชีวิตวัยรุ่นของไอโซดินแดนที่ราบสูง วัน ๆ เลี้ยงควาย ต้อนควาย จับกบ ปั่นต้นไหม้ แหะรังมดแดง ความหมายของไอโซ ... “ไอ” คือ “สูง” ส่วน “โซ” คือ “ผอม” ผสมคำเป็น ไอโซ พวกเขาตั้งกลุ่มในเฟซบุ๊ก โพสต์ภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบบ้าน ๆ ในโลกออนไลน์ ซึ่งกำลังอินเทรนด ทำให้มีนักท่องเที่ยวมาพักโฮมสเตย์ที่ “บ้านโคก” แต่ไม่นาน กระแสความนิยมก็ไม่ใช่ที่นิยม นักท่องเที่ยวแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ

“บ้านโคกที่ราบสูง	มีฝูงชนติดตามแห่
ออนไลน์สร้างกระแส	ส่งบ้านโคกสู่ดาวเดือน”

กวีนิพนธ์เรื่อง “หลงแหล่” แหล่ เป็นเด็กบ้านนอกผิวดำคล้ำ ตั้งแต่เด็กจนโต รักชอบใครก็ไม่สมหวัง แหล่เรียนจบมหาวิทยาลัย เป็นพนักงานบัญชี และหารายได้พิเศษด้วยการขายของออนไลน์ ใช้แอปพลิเคชัน แต่งรูปโพสไฟล์เปลี่ยนชื่อเป็นน้องหลี่ มีแต่ผู้ชายมาขอเป็นเพื่อน แหล่มีความสุขมาก และรู้สึกขอบคุณ มาร์ค ซักเคอร์เบิร์ก ที่บันดาลทุกอย่างให้

กวีนิพนธ์เรื่อง “ไอ้ละเห่” แม่ค้าออนไลน์ต้องใช้กลยุทธ์สร้างสตอรี่เรียกร้องความสนใจ โดยสร้างเรื่องให้มีพลเมืองดีเก็บกระเป๋าสตางค์ของแม่ค้าได้ เพื่อเรียกกระแสให้คนเข้ามากดไลก์กดแชร์ และ จะได้เห็นสินค้าที่น่าเสนอเพื่อผลประโยชน์ทางการขาย

“ไอ้ละเห่ เอละข้า	ชาวนेत้าเจ้าของหุตุตุเล่น
แน่จริงนำอำนวยตัวเป็นเป็น	มาปรากฏให้เห็นเป็นบุญตา
โละเห่ โละต่อ	ในที่สุดก็...เป็นอย่างว่า
เฟซบุ๊ก- เฟคบุ๊ก เปียดกันมา	โปรตจพิจารณาโพสตัดักควาย”

2.5 ตัวละครเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ดีของสังคม ไม่ตกเป็นเหยื่อของสื่อออนไลน์ ไม่ใช่สื่อออนไลน์ เป็นเครื่องมือโจมตีคนอื่น นอกจากนี้ กวีนิพนธ์บางเรื่อง ตัวละครใช้สื่อออนไลน์สานสัมพันธ์ในความเป็นเพื่อนที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

กวีนิพนธ์เรื่อง “เพาะ” ชีวิตติงามของเด็กสาวชาวชนบท พ่อแม่ปลูกเพาะความดีงามลงในตัวของลูกสาว เมื่อเธอเติบโตขึ้น ได้เข้ามาใช้ชีวิตในเมืองกรุง ขวคราวด้านมืดด้านสว่างที่เธอรับรู้ได้จากโลกเสมือน ไม่ทำให้เธอหลงไปตามกระแส ไม่ได้ตอบเมื่อโดนใส่ร้าย เพราะเธอเชื่อว่าใครทำสิ่งใดย่อมได้รับสิ่งนั้น

“เตรียมข้าวเตรียมปลาใส่บาตรพระ	ไถตะเตรียมดินไว้เพาะกล้า
เตรียมใจดีไว้กลางไร่นา	เพาะความดีดีกว่าที่นาใจ
เตรียมคำดีไว้ให้ดวงตา	โพสต์ครึ่งหน้าอย่าใส่ร้ายให้ดวงใจ”

เมล็ดพันธุ์ที่ดีที่พ่อแม่เพาะไว้ในตัวลูก ทำให้พวกเขาเข้มแข็ง ไม่ตกเป็นเหยื่อของความหลงและพร้อมที่จะทำสิ่งดี ๆ เพื่อสังคม

กวีนิพนธ์เรื่อง “เพื่อนตัวจริง” เฟซบุ๊กและไลน์ทำให้คนมีเพื่อนมากมาย ทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก ก็เป็นเพื่อนกันได้ และไลน์ก็เป็นช่องทางทำให้พบเพื่อนเก่า เขารับคำขอเป็นเพื่อนของคนคนหนึ่งในไลน์ คนนั้นทักมาในกล่องข้อความว่า เคยเป็นเพื่อนกันมาก่อน เมื่อก่อนชื่อ ชาทรี ตอนนี้เปลี่ยนชื่อเป็น ตี๋น้า

“ม.ต้นต่อยมวยซ่อมด้วยกัน	ชีวิตผกผันเป็นไปได้อ
กาลเปลี่ยนเพื่อนเปลี่ยนเพศเปลี่ยนไป	ดีใจได้เจอเพื่อนจริงจริง”

เพื่อนตัวจริง ไม่ได้หมายความว่าถึงเพื่อนที่แปลงเพศ แต่หมายถึงความเป็นเพื่อน ไม่ว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร ความเป็นเพื่อนก็ไม่เปลี่ยนแปลง

กวีนิพนธ์ทุกเรื่องในรวมกวีนิพนธ์ “Hi! So – Cial ไฮโซ...เซียล” มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าที่มีตัวละครเป็นตัวดำเนินเรื่อง ตัวละครจะมีองค์ประกอบสองส่วน คือ ความคิด และพฤติกรรม ความคิดของตัวละครปกติจะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยาก จนกว่าจะมีเหตุผลเพียงพอที่จะทำให้ความคิดเปลี่ยนแปลง สิ่งที่มากำหนดความคิดของตัวละครในกวีนิพนธ์ “Hi! So – Cial ไฮโซ...เซียล” มาจากการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว และสภาพสังคมที่ตัวละครซึมซับเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น ส่วนพฤติกรรมของตัวละคร ที่นำมาสู่ความขัดแย้ง จะเป็นผลมาจากความคิดและทัศนคติของตัวละครที่แตกต่างกัน กลวิธีการสร้างตัวละครดังที่กล่าวมาข้างต้น จะช่วยเสริมแนวคิดหรือแก่นของเรื่องให้มีความชัดเจนขึ้น

3. ฉาก (Setting) ฉาก เป็นองค์ประกอบหนึ่งในเรื่องเล่าทุกประเภท เพราะเรื่องเล่าเป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน เหตุการณ์ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นโดยปราศจากสถานที่ไม่ได้ ฉาก จึงมีความสำคัญ เพราะทำให้มีสถานที่รองรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

ธัญญา สังขพันธานนท์ (2539, น. 191 – 193) ได้สรุปประเภทของฉากในเรื่องเล่าได้ 5 ประเภท ดังนี้

- ฉากที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ สภาพธรรมชาติที่แวดล้อมตัวละคร เช่น ทุ่งหญ้า ภูเขา ทะเล
- ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ ได้แก่ อาคารบ้านเรือน วัตถุข้าวของเครื่องใช้ที่มนุษย์เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นมา และแวดล้อมตัวละครในเรื่อง
- ฉากที่เป็นช่วงเวลาหรือยุคสมัย ได้แก่ ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง
- ฉากที่เป็นการดำเนินชีวิตของตัวละคร ได้แก่ สภาพแบบแผน กิจวัตรประจำวันของตัวละคร หรือคนในชุมชน สังคม
- ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อ ศาสนา จารีตประเพณี

ฉากในกวีนิพนธ์ “Hi! So – Cial ไฮโซ...เซียล” กวีใช้ฉากครบทุกประเภท ดังนี้

- ฉากที่เป็นธรรมชาติ เช่น ฉากกลางลำห้วย ในกวีนิพนธ์เรื่อง “กระดาศ” ฉากบึงบัว ทุ่งข้าว ในกวีนิพนธ์เรื่อง “ดินเหนียว” ฉากชายทุ่ง ในเรื่อง “เพาะ” เป็นต้น
- ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เช่น ฉากร้านกาแฟมิวไฟ ในกวีนิพนธ์เรื่อง “เพื่อนตัวจริง” ฉากร้านขายเทป ฉากสถานีวิทยุ ในกวีนิพนธ์เรื่อง “เพลง” เป็นต้น
- ฉากที่เป็นช่วงเวลาหรือยุคสมัย เช่น ฉากโลกในอดีตหรือโลกยุคแอนะล็อกและฉากในโลกปัจจุบันหรือโลกดิจิทัล ในกวีนิพนธ์เรื่อง “รู้” เรื่อง “กระดาศ” เรื่อง “ดินเหนียว” เรื่อง “ดาว” เรื่อง “โคลน” เป็นต้น
- ฉากที่เป็นการดำเนินชีวิตของตัวละคร เช่น ฉากลงแขกจับปลา ในกวีนิพนธ์เรื่อง “โคลน” ฉากการจัดพานไหว้ครู ในกวีนิพนธ์เรื่อง “พาน” เป็นต้น
- ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม เช่น ฉากกราบไหว้บูชาลูกควายสามขาเพื่อขอเลขเด็ด ในกวีนิพนธ์เรื่อง “แปลก” เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า กวีจะใช้ฉากที่เป็นช่วงเวลา คือ ฉากโลกในอดีตหรือโลกยุคแอนะล็อก และฉากในโลกปัจจุบันหรือฉากยุคโลกดิจิทัล นำมาทาบทับกัน ในกวีนิพนธ์แทบทุกเรื่อง ซึ่งเป็นกลวิธีในการดำเนินเรื่องเพื่อสื่อแนวคิดของเรื่อง

4. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) คือ การเล่าเรื่องจากสายตาหรือทัศนะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง (สรณัฐ ไตลังคะ, 2560, น. 57) มุมมองในการเล่าเรื่องจะมีผลต่อเรื่องเล่าเรื่องนั้น และมีผลต่อการชักจูงอารมณ์ของผู้อ่าน

สรณัฐ ไตลังคะ. (2560, น. 57-59) กล่าวถึงมุมมองในการเล่าเรื่องว่า มี 2 ประเภท คือ

4.1 ผู้เล่าเรื่องแบบสรรพนามบุคคลที่ 1 คือตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่อง โดยใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น “ข้าพเจ้า” “ผม” “ฉัน” เป็นต้น ผู้เล่าเรื่องแบบนี้มีหลายประเภท

- ผู้เล่าเรื่องสรรพนามบุรุษที่ 1 อยู่นอกเรื่องเล่า
- ผู้เล่าเรื่องสรรพนามบุรุษที่ 1 อยู่ในเรื่องเล่า เป็นการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตัวเอง และเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของผู้อื่น

มุมมองแบบนี้ จะให้ความรู้สึกที่ลึกซึ้งและชัดเจนกว่ามุมมองแบบอื่น ผู้เล่ามักจะเล่าเรื่องจากประสบการณ์ตรง หรือเล่าผ่านมุมมองความคิดของตัวละครอื่นที่ผู้เล่าเรื่องรับรู้มา เนื่องจากการเล่าโดยตัวผู้เล่าเองได้มีประสบการณ์ตรงจากเรื่องต่าง ๆ จึงทำให้เรื่องเล่ามีน้ำหนัก น่าเชื่อถือ และสามารถทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามได้มาก (ธัญญา สังขพันธานนท์, 2559, น. 321)

4.2 ผู้เล่าเรื่องจากแบบสรรพนามบุคคลที่ 3 คือ การที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น ที่ผู้เล่าพบเห็นหรือเกี่ยวพันด้วย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะถูกมองผ่านการกระทำและทรศนะของตัวละครที่ถูกเอ่ยถึงในสรรพนามบุรุษที่ 3 (เขา เธอ หล่อน) แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- ผู้เล่าเรื่องแบบสรรพนามบุรุษที่ 3 แบบสัพพัญญู ผู้เล่าสามารถยังรู้จิตใจของตัวละครทุกตัว
- ผู้เล่าเรื่องแบบสรรพนามบุรุษที่ 3 แบบรับรู้จำกัด ผู้เล่าเรื่องยังรู้จิตใจได้เฉพาะตัวละครเอก
- ผู้เล่าเรื่องแบบสรรพนามบุรุษที่ 3 แบบภววิสัย ผู้เล่าเรื่องไม่แสดงทัศนะของตน เน้นที่การกระทำภายนอกของตัวละคร ไม่ได้เสนอความคิดของตัวละคร

กวีนิพนธ์เรื่อง “Hi! So – Cial ไฮโซ...เชียว” มีวิธีการเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่สาม ผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครในเรื่อง มุมมองนี้เป็นการเล่าเรื่องโดยผ่านอัตวิสัยของผู้เล่า มีปรากฏในกวีนิพนธ์บางเรื่อง เช่น เรื่อง “กระต่าย” เรื่อง “เพื่อนตัวจริง” เรื่อง “ตัดต่อ” เป็นต้น กวีนิพนธ์เรื่อง “กระต่าย” และเรื่อง “ผู้ตัดต่อ” ตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่อง จะเป็นผู้เข้ามาเตือนสติหรือให้ข้อคิดแก่ตัวละครหลัก ให้อยู่ติพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม

นอกจากการเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่สาม กวีจะใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบผู้สังเกตการณ์ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นมุมมองที่ปราศจากอคติในการนำเสนอ เพราะไม่ใช่เรื่องของผู้เล่าและคนใกล้ชิด เป็นมุมมองที่ผู้เล่าเรื่องให้อ่านเป็นผู้รับและพิจารณาสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อด้วยตนเอง เช่น เรื่อง “ขยะ” เรื่อง “พาน” เรื่อง “ซอล์ก” เรื่อง “เรียน” เรื่อง “พัลวัน” เป็นต้น

การเลือกใช้มุมมองในการเล่าเรื่อง เกี่ยวข้องกับความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การเล่าเรื่องในมุมมองแบบเป็นกลางหรือเล่าเรื่องแบบผู้สังเกตการณ์ จะสร้างความน่าเชื่อถือมากกว่าการเล่าเรื่องในลักษณะอื่น เพราะผู้เล่าเรื่องไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ได้ใส่ความรู้สึกที่เป็นอัตวิสัยในเหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องเล่า

5. แนวคิด แก่นของเรื่อง (Theme) หมายถึง สารที่ผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน แนวคิดของกวีนิพนธ์ “ไฮโซ...เชียว” จะวิเคราะห์ได้จาก โครงเรื่อง ตัวละคร กลวิธีในการเล่าเรื่อง ฉาก มุมมองในการเล่าเรื่อง การใช้สัญลักษณ์พิเศษ รวมทั้งชื่อเรื่อง

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในกวีนิพนธ์ “Hi! So – Cial ไฮโซ...เชียว” สามารถสรุปแนวคิดสำคัญได้ 2 ประการ ดังนี้

5.1 แนวคิดเรื่องความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเป็นสมัยใหม่ และความเปลี่ยนแปลงนี้เป็นความจริงที่ต้องยอมรับ กวีใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบเปรียบเทียบ วิธีการเล่าย้อนอดีต นำอดีตมาทาบทับกับปัจจุบัน และวิธีการเล่าเรื่องจากมุมมองของผู้สังเกตการณ์

5.1.1 แนวคิดเรื่องความเปลี่ยนแปลงที่นำเสนอผ่านการใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบเปรียบเทียบ วิธีการเล่าย้อนอดีตนำอดีตมาทาบทับกับปัจจุบัน และการใช้สัญลักษณ์พิเศษ (การใช้คำที่ต้องตีความ) ปรากฏในกวีนิพนธ์หลายเรื่อง เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “ซอล์ก” เนื้อเรื่อง เปรียบเทียบความเป็น “ครู” ของโลกยุคเก่า กับครูยุคใหม่ ครูในโลกยุคเก่ามีจิตวิญญาณของความเป็นครู รับฟังเหตุผลของนักเรียน ไม่ลงโทษโดยไม่ฟังเหตุผล และให้อภัย ผิดกับครูสมัยใหม่

“ครูเขียนนักเรียนอ่วมท่วมออนไลน์เห็นคลิปแล้วช็อคคาใจโหดไปครู”

กวีนิพนธ์เรื่อง “เรียน” เปรียบเทียบการเรียนรู้ของเด็กในอดีตกับปัจจุบัน ในอดีตเรียนจากประสบการณ์จริง ครูเป็นผู้ให้ความรู้ ปัจจุบันเรียนผ่านโลกโซเชียล เด็กเชื่อความรู้ในโลกโซเชียล ไม่เชื่อครูรุ่นเก่า

“สอนแบบเก่าเก่าเอาไม่อยู่
เด็กเด็กสมัยนี้ก้าวหน้าไกล
“เฟซบุ๊ก” ไอจี กเร เต เต
อนิจจาหนานอนิจจัง

ความรู้สมัยเก่าเอาไม่ไหว
เด็กสนใจมือถือมากกว่าครู”
ทินโนวาเท นมามีทั้ง
น้ำตาครูลังรตหน้าจอ”

กวีนิพนธ์เรื่อง “ดอกรัก” เปรียบเทียบความรู้สึกของคนในโลกเก่าที่มักจะเก็บงำความรู้สึกไว้ในใจ รอให้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ ต่างจากในโลกใหม่ ความรู้สึกถูกเปิดเผยผ่านโลกโซเชียล ไม่เก็บงำความรู้สึก จึงเกิดคำถามของคนในโลกเก่า

“นี่คุณกำลังคิดอะไร

รักใครชอบใครไม่เก็บกัก

โกรธใครเกลียดใครด่าทะเล็ก

ให้โลกรู้จักด้านมืดตน”

กวีนิพนธ์เรื่อง “โคลน” เนื้อหากล่าวถึงภาพชนบทในฤดูแล้ง ชาวบ้านช่วยกันจับปลาในฝายน้ำล้นที่น้ำแห้ง เหลือแต่ดินโคลนเลน จับปลาได้ก็นำมาแบ่งปันกัน เมื่อเวลาผ่านไป กวีใช้ข้อความว่า “สายน้ำไหลไปไม่หวนกลับ” หมายถึง โลกใบใหม่จะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป ภาพความบริสุทธิ์ของชนบทเปลี่ยนไป เพราะถูกแต่งแต้มสีสนิโพลต์ลงในเฟซบุ๊ก

“อีกฟากน้ำเนาเข้าเฟซบุ๊ก

ปลาหมอจับจุกโดนจิกกัด

ปลาตายเพราะโพลต์โหดชะมัด

อึดอัดสาตโคลนจนล้นจ่อ”

กวีใช้คำว่า น้ำเนา ปลาหมอจับจุกโดนจิกกัด ปลาตายเพราะโพลต์สาตโคลน ซึ่งตีความได้ว่า ในโลกใบใหม่ที่เป็นโลกเสมือนจริง มีแต่เรื่องที่ถูกสร้างขึ้นในทางที่ไม่ดี (น้ำเนา) ผู้คนที่ถูกกระแสวิกขัยป้ายสี (ปลาหมอจับจุกโดนจิกกัด) หลายคนต้องเสียอนาคตไป (ปลาตายเพราะโพลต์) เพราะถูกใส่ร้ายป้ายสี (สาตโคลน) ทางหน้าจอ

กวีนิพนธ์เรื่อง “เพลง” ยุคสมัยของนักฟังเพลงแต่เดิม ผูกพันกับ เพลง นักร้อง ดีเจ ร้านขายเทป ความสุขเกิดจากการรอคอยเทปเพลงที่จะออกวางตลาด เป็นเสน่ห์แห่งยุคสมัย ซึ่งสูญหายไปตามกาลเวลา ปัจจุบัน เปิดยูทูปดูได้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า เทปเพลง ซีดีเพลงขายไม่ได้ “พีนักร้อง” ต้องมานั่งขายเทปและซีดี

“ เทปเพลง ซีดีเพลง บรรเลงแว่ว

สิ้นแล้วภาพเก่าเราพอพรา

ยังติมิยูทูปให้ฟังซ้ำ

ติมด้าทรงจำบ้างบางเวลา”

5.1.2 แนวคิดเรื่องความเปลี่ยนแปลง ที่กวีใช้วิธีการเล่าเรื่องจากมุมมองของผู้สังเกตการณ์ ไม่ได้ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องแบบเปรียบเทียบ เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “พัลวัน” กล่าวถึงผู้คนในปัจจุบัน ใช้เวลาทั้งวันท่องโลกโซเชียล เปิดทีวีเตอร์ อินสตาแกรม เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูป พัลวันทั้งวันทั้งคืนไม่หลับไม่นอน อยากทำร้ายใครด้วยถ้อยคำก็แค่จิ้มนิ้วบนคีย์บอร์ด ใช้ชื่อต่าง ๆ จะเป็นใครก็ได้ในโลกเสมือนจริง

“สับหน้าสับนามนิ้วพัลวัน

กุคือทศกัณฐ์ปลอมตัวมา”

กวีนิพนธ์เรื่อง “กวีของฟ้า” เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป บางสิ่งบางอย่างก็กลายเป็นเพียงอดีต ที่ไม่สามารถเรียกร้องให้กลับคืนมาได้ ฟ้าหลงรักบทกวี เธอมีหนังสือเล่มโปรด มีกวีคนโปรด เมื่อร้านหนังสือ

ปิดตัวลง เธอเศร้า กลัวว่ากวีไม่น่าจะหาเงินเลี้ยงชีพได้จากการแต่งบทกวี แต่ปรากฏว่ากวียังอยู่ได้ แต่ที่จะสูญพันธุ์ไป คือ หนังสือเล่ม เพราะคนไม่เห็นความสำคัญของหนังสือ

“คนเขียนสเก็ตส์เต็มไปหมด

ไม่อดบทกวีมีแพร่หลาย

ในเฟซบุ๊กในกูเกิ้ลมีมากมาย

ส่วนหนังสือถูกซังขายเป็นกิโล”

5.2 แนวคิดเรื่องความหลงในโลกโซเชียลหรือโลกเสมือนจริง เรื่องราวที่เกิดขึ้นบนโซเชียลมีเดียมีมากมาย เป็นเรื่องจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง ถูกต้องบ้าง บิดเบือนบ้าง นั่นเพราะโลกของการสื่อสารออนไลน์เป็นโลกเสมือนจริง ที่ใครจะสร้างเรื่องราวหรือสร้างตัวตนให้เป็นอย่างไรก็ได้ กวีนิพนธ์ไฮโซเชียล ที่มีแนวคิดเรื่องความหลงในโลกโซเชียล เช่น

กวีนิพนธ์เรื่อง “หลงแหล่” ตัวละครเป็นเด็กบ้านนอก ผิวดำ หน้าตาไม่สะสวย เมื่อโตขึ้นใช้แอปพลิเคชันปรับแต่งหน้า เปลี่ยนชื่อ เปิดเพจขายของออนไลน์ มีลูกค้าผู้ชายเข้ามาขอเป็นเพื่อนจำนวนมาก

“หนุ่มหนุ่มมูมตอมขอเป็นเพื่อน โลกเสมือนเคลื่อนผ่านแหล่สดใส

อีกครั้งตกหลุมรักสมัครใจ แหล่หลงไหล มาร์ค ชัคเคอร์เบิร์ก ผู้เบิกทาง

หลิหลงไหล มาร์ค ชัคเคอร์เบิร์ก เบิกสตางค์

กวีนิพนธ์เรื่อง “ไอ้ละเห่” แม่ค้าออนไลน์ต้องใช้กลยุทธ์สร้างสตอรี่เรียกร้องความสนใจเพื่อเรียกลูกค้า ให้เข้ามาสั่งซื้อสินค้า กดไลก์กดแชร์

“ไอ้ละเห่ เอละข้า

ชาวเน็ตทำเจ้าของหยุดลูกเล่น

แน่จริงนำอำนวยตัวเป็นเป็น

มาปรากฏให้เห็นเป็นบุญตา

โอะละเห่ โอะละต่อ

ในที่สุดก็...เป็นอย่างว่า

เฟซบุ๊ก- เฟคบุ๊ก เปียดกันมา

โปรตจพิจารณาโพสต์ดักควาย”

กวีใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ใช้การดัดแปลงคำเพื่อสื่อความหมายของความหลง คือ คำว่า “เฟซบุ๊ก”

กวีนิพนธ์เรื่อง “จดหมาย” ในโลกเก่า ความรู้สึกของเด็กวัยเรียนถูกถ่ายทอดทางจดหมายด้วยความจริงใจ ใส่ชื่อ ส่วนโลกปัจจุบัน ข้อความ เรื่องจอมปลอม ถูกส่งผ่านมือถือ เพจเจอร์ ข้อความทางสื่อออนไลน์ถูกตัดต่อและส่งต่ออย่างรวดเร็ว บางครั้งก่อให้เกิดความแตกแยกโต้ตอบกันด้วยความแค้นเคืองผ่านหน้าจอ

เรื่อง “รั้วรั้ว” เนื้อหากล่าวถึงการท่องเที่ยวผ่านโทรศัพท์มือถือในยุคโลกไร้พรมแดน รั้วรั้วกันไปได้ทั่วทุกแห่งในโลก ไม่ต้องมี วีซ่า พาสปอร์ต เพียงแค่มีสัญญาณโทรศัพท์ สามารถทำได้ทุกอย่าง รวมการติดตั้งแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อตกแต่งภาพ สร้างถ้อยคำลวงโลก

“สี่ห้าจันได้ใจ

สัญญาณไวไฟใจเป็นบ้า

โปรแกรมโฟโต้ชอปใช้แหกตา

หนุ่มนาภาพสินธุบินเหนือลม

สร้างภาพสร้างคำสม่าเสมอ

เหมือนนอนละเมอใต้ผ้าห่ม

หนุ่มอเมริกา-สินธุบินเหนือลม

ชาวเน็ตรู้ถล่ม ‘จอมหลอกลวง’”

แนวคิดในกวีนิพนธ์ HI! So – Cial ไฮโซ...เซี่ยล เป็นแนวคิดที่ไม่ซับซ้อน กวีเลือกใช้สัญลักษณ์ที่ต้องตีความได้ไม่ยากนัก และเป็นแนวคิดที่เสนอภาพความเป็นไปในโลกสมัยใหม่ ซึ่งเป็นยุคของความเจริญรุ่งเรืองของโซเชียลมีเดียอย่างแท้จริง

จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของเรื่องเล่าในกวีนิพนธ์ขนาดสั้น พบว่า กวีนิพนธ์ขนาดสั้นมีลักษณะเป็นเรื่องเล่าได้ ซึ่งแต่เดิม ลักษณะของเรื่องเล่าจะปรากฏในกวีนิพนธ์ขนาดยาว และบันทึกด้วยร้อยแก้ว ประเภทเรื่องสั้น และนวนิยาย เท่านั้น และองค์ประกอบของเรื่องเล่า ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก กลวิธีหรือมุมมองการเล่าเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่องของกวีนิพนธ์เล่มนี้ มีผลต่อแนวคิดสำคัญที่กวีต้องการสื่อ คือ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเป็นสมัยใหม่ และความหลงจากโซเชียลเซี่ยล

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

โดยปกติ เรื่องเล่ามักเป็นรูปแบบของวรรณกรรมร้อยแก้วขนาดยาว เพื่อให้ผู้เขียนมีพื้นที่ดำเนินเรื่องและใส่รายละเอียด ทำให้คนอ่านเกิดความคิดและจินตนาการ แต่กวีนิพนธ์ “ไฮโซ...เซี่ยล” ซึ่งเป็นกวีนิพนธ์ขนาดสั้นที่ถูกบังคับด้วยกฎเกณฑ์ของฉันทลักษณ์ ก็มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าได้เช่นเดียวกัน เพราะมีองค์ประกอบของเรื่องเล่าครบถ้วน คือ

โครงเรื่อง ลักษณะโครงเรื่องของกวีนิพนธ์เรื่อง HI! So – Cial ไฮโซ...เซี่ยล เป็นการจัดลำดับเหตุการณ์ตามเวลาจากอดีตมาปัจจุบัน และมีข้อขัดแย้งที่ช่วยเสริมแนวคิดหรือแก่นของเรื่องให้มีความชัดเจนขึ้น

ทางด้านตัวละคร กวีนิพนธ์ทุกเรื่อง มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าที่มีตัวละครเป็นตัวดำเนินเรื่อง ซึ่งที่กำหนดความคิดของตัวละคร มาจากการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว และสภาพสังคมที่ตัวละครซึมซับเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น ส่วนพฤติกรรมของตัวละครที่นำมาสู่ความขัดแย้ง จะเป็นผลมาจากความคิดและทัศนคติของตัวละครที่แตกต่างกัน

ทางด้านฉาก เป็นที่น่าสังเกตว่า กวีจะใช้ฉากที่เป็นช่วงเวลา คือ ฉากโลกในอดีตหรือโลกยุคแอนะล็อก และฉากในโลกปัจจุบันหรือฉากยุคโลกดิจิทัล นำมาทาบทับกันในกวีนิพนธ์แทบทุกเรื่อง ซึ่งเป็นกลวิธีในการดำเนินเรื่องเพื่อสื่อแนวคิดของเรื่อง

การเลือกใช้มุมมองในการเล่าเรื่อง มีกลวิธีการเล่าเรื่องในมุมมองแบบเป็นกลางหรือเล่าเรื่องแบบผู้สังเกตการณ์ ซึ่งจะสร้างความน่าเชื่อถือมากกว่าการเล่าเรื่องในลักษณะอื่น เพราะผู้เล่าเรื่องไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ได้ใส่ความรู้สึกที่เป็นอัตวิสัยในเหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องเล่า

องค์ประกอบสุดท้าย คือ สิ่งที่กวีต้องการสื่อ หรือแก่นของเรื่องหรือแนวคิด มี 2 ประการ คือ แนวคิดเรื่องความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเป็นสมัยใหม่ และแนวคิดเรื่องความหลงในโลกโซเชียลหรือโลกเสมือนจริง ซึ่งแนวคิดของเรื่อง สันเคราะห์ได้จากกลวิธีการสร้างความขัดแย้งในโครงเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่อง การสร้างตัวละคร การสร้างฉาก และการใช้มุมมองในการเล่าเรื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. นอกจากศึกษาเรื่องเล่าในระดับเนื้อความหรือตัวบท (Text) แล้ว ควรศึกษาเรื่องเล่าในระดับเนื้อเรื่อง (Story) หรือระดับโครงสร้าง เป็นการศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ ในเรื่องเล่า
2. นอกจากการวิเคราะห์เรื่องเล่าในสื่อทางภาษาแล้ว ควรศึกษาวิเคราะห์เรื่องเล่าในสื่ออื่น เช่น ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังรอบอุโบสถ เป็นต้น
3. ควรศึกษาลักษณะของเรื่องเล่าในกวีนิพนธ์ขนาดสั้นเรื่องอื่น เพื่อให้เห็นลักษณะร่วมหรือลักษณะต่างจากกวีนิพนธ์เล่มนี้ และเพื่อให้เห็นพัฒนาการของร้อยกรองปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญข้าว ขวัญเรียมเอย, นามแฝง. (2563). *Hi! So – Cial ไฮโซ...เฮียล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พี เอส ลีฟวิ่ง.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. (2530). *ผจญภัยร้อยเรียง*. กรุงเทพฯ: ปลาตะเพียน.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2543). แนวคิดสำคัญของกวีนิพนธ์ไทยในยุคโลกาภิวัตน์. *สงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. 6 (1), 1-13.
- ชญญา สังขพันธานนท์. (2539). *วรรณกรรมวิจารณ์*. ปทุมธานี: นาคร.
- ชญญา สังขพันธานนท์. (2559). *การศึกษาเกี่ยวกับมุมมองในวรรณกรรมประเภทเรื่องเล่า: เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน ปรากฏการณ์วรรณกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: นาคร.
- นพพร ประชากุล. (2552). *ยกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 2 ว่าด้วยสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อ่าน.
- สรณัฐ ไตลังคะ. (2560). *ศาสตร์และศิลป์ในการเล่าเรื่อง* (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- สายวรุณ น้อยมิมิตร. (2541). เรื่องสั้นช่อการะเกด: ใครเล่าเรื่อง. *วารสารภาษาและหนังสือ รวมบทความว่าด้วยเรื่องสั้น พ.ศ. 2475 – 2540*. 29, 209 – 230.
- สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา. (2541). *เจิมจันทน์กัสดาล: ภาษาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.